

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Autor:	Mgr. Petra Doskočilová
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Český jazyk
Vzdělávací předmět:	Český jazyk
Ročník:	9.
Tematická oblast:	Slovní zásoba
Téma hodiny:	Slovo, sousloví, věcný význam slov
Označení DUM:	VY_32_INOVACE_03.07.DOS.CJ.9
Vytvořeno:	02. 12. 2012

1. Ke každému zvířeti přidej takové slovo, aby vzniklo jednoduché přirovnání.

- _____ jako liška	- _____ jako moucha
- _____ jako rybička	- _____ jako páv
- _____ jako rak	- _____ jako kůň/mezek
- _____ jako holub na báni	- _____ jako opice
- _____ jako včelička	- _____ jako rys
- _____ jako vlk	- _____ jako tur
- _____ jako kostelní myš	- _____ jako koza
- má _____ jako ostříž	- _____ jako vepř
- _____ jako sova	- _____ jako hlemýžď

2. Někdo nám trochu popletl přirovnání? Najdeš, které slovo je špatně?

Má peněz jako kamení.

Rostou jako houby po ránu.

Roste jako z lesa.

Bylo mu špatně, byl bílý jako tvaroh.

Sedí tady jako pytlík neštěstí.

Jsou si podobní jako hvězda hvězdě.

Jde to jako po sádle.

Je to kluk jako dub.

Lže jako když liskne.

Měl vlasy bílé jako stěna.

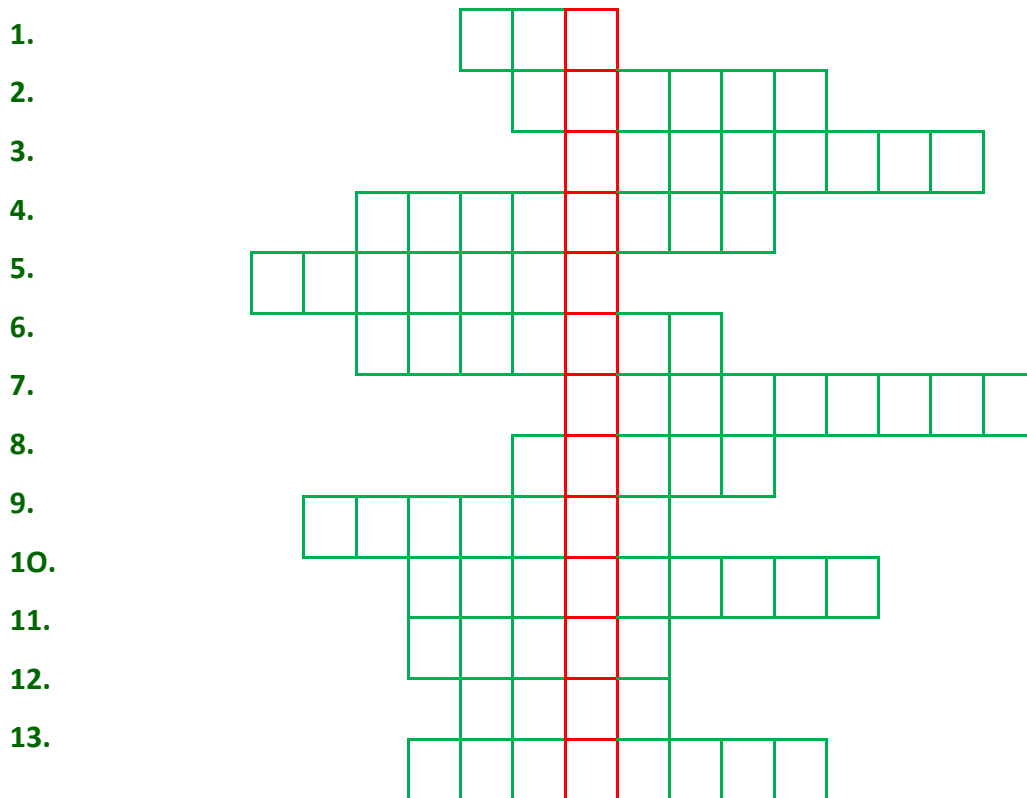
Vypadá jako by mu uletěly všechny vrány.

Usnul jako když ho do sena hodí.

3. Ještě se na chvíli vraťme k předešlému cvičení. Zkus jedním slovem vysvětlit význam těchto přirovnání – teď už těch správných.

4. Doplň správná slova do křížovky a dále tvoř sousloví související s gastronomií.

Křížovka má i tajenku pro potěšení.

1. chutný produkt včel, často využívaný při pečení
2. vykastrovaný býk (utvoř přídavné jméno, vzor mladé)
3. zelenina - okopanina, obsahuje škrob, vhodná jako příloha k hlavnímu jídlu (mn. číslo)
4. dřívější kočovníci, národ obývající Eurasii – nejvíce v Tatarstánu (utvoř přídavné jméno, vzor mladý)
5. stát jižní části Severní Ameriky, jehož měnou je Peso; protéká zde řeka Rio Grande (utvoř přídavné jméno, vzor mladý)
6. islámský stát s hlavním městem Ankara, ležící v Asii i Evropě, kde leží také známá

hora Ararat (utvoř přídavné jméno, vzor mladá)

7. země tulipánů, nesprávně pojmenovaná také jako Nizozemí (utvoř přídavné jméno, vzor mladý)

8. největší stát světa, dříve carská velmoc (utvoř přídavné jméno, vzor mladé)
9. italské jídlo, dlouhá těstovina
10. stát ležící na Pyrenejském poloostrově, jižně hraničí s Portugalskem (utvoř přídavné jméno, vzor mladý)
11. druh zeleniny, jejíž zelené listy se dále za studena upravují jako lehký pokrm
12. alkoholický nápoj, který vzniká kvašením plodů vinné révy
13. hlavní město Francie (utvoř přídavné jméno, vzor mladý)

5. Vymysli, co nejvíce sousloví, která se pojí s následujícími slovy.

- voda – _____
- škola – _____
- věta - _____
- jazyk - _____
- známka - _____

6. Vytvoř rýmovanou básničku pro své spolužáky (alespoň čtyři verše). Jako téma použij slova z předešlého cvičení 5.

Řešení

1.

- **zrzavý** jako liška
- **čilý** jako rybička
- **rudý** jako rak
- **točí** se jako holub na báni
- **pilný** jako včelička
- **hladový** jako vlk
- **chudý** jako kostelní myš
- **zrak** jako ostříž
- **moudrý** jako sova
- **slabý** jako moucha
- **pyšný** jako páv
- **dře** jako kůň/mezek
- **mazaný** jako opice
- **bystrý** jako rys
- **řve** jako tur
- **mlsný** jako koza
- **líný** jako vepř
- **pomalý** jako hlemýžď

2. + 3.

Má peněz jako **želez**. = je bohatý

Roste jako z **vody**. = roste rychle

Sedí tady jako **hromádka** neštěstí. = vypadá sklesle

Jde to jako po **másle**. = jde to lehce

Lže jako když **tiskne**. = nikdo mu to nevěří

Vypadá jako by mu uletěly všechny **včely**. = kouká zmateně

Rostou jako houby po **dešti**. = rychle a je jich všude mnoho

Bylo mu špatně, byl bílý jako **stěna**. = byl bledý

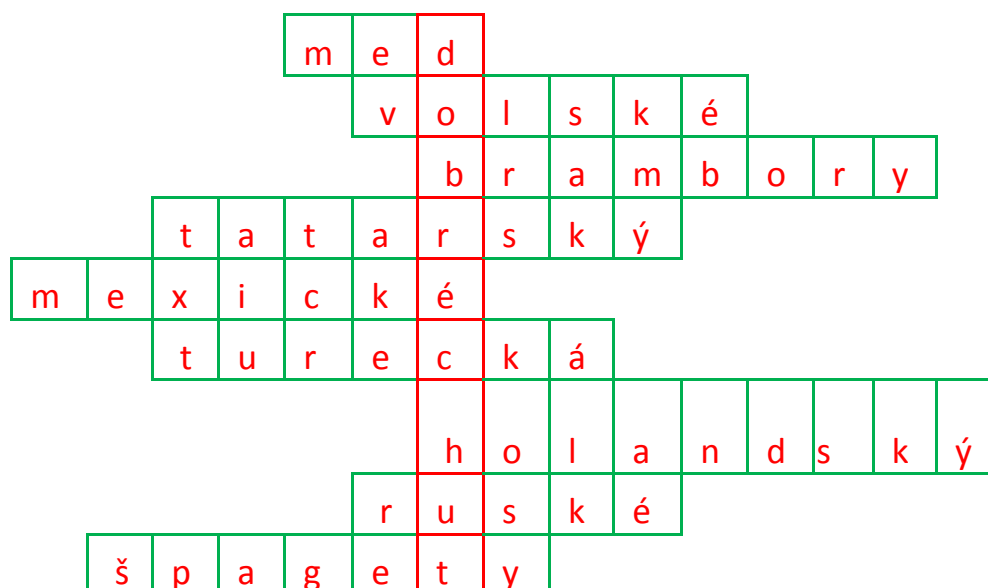
Jsou si podobní jako **vejce vejci**. = jsou úplně stejní

Je to kluk jako **buk**. = zdravý, pěkný, urostlý

Měl vlasy bílé jako **padlý sníh**. = čisté bílé

Usnul jako když ho do **vody** hodí. = velmi rychle

4.

š	p	a	n	ě	l	s	k	ý
s	a	l	á	t				
	v	í	n	o				
p	a	ř	í	ž	s	k	ý	

1. turecký med
2. volské oko
3. francouzské brambory
4. tatarský biftek
5. mexické fazole
6. turecká káva
7. holandský řízek
8. ruské vejce
9. boloňské špagety
10. španělský ptáček
11. vlašský/pařížský salát
12. bílé/červené/růžové víno
13. pařížský rohlíček

5.

voda - minerální, pramenitá, stolní, pitná

škola – základní, vysoká, střední

věta - Pythagorova, dvojčlenná, jednočlenná

jazyk – rodný, český jazyk, německý jazyk

známka – poštovní, psí

Seznam použité literatury a pramenů:

SOCHROVÁ, M. Cvičení z českého jazyka v kostce pro střední školy. Praha : FRAGMENT, 2009. ISBN 978-80-253-0671-0. s. 35.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z galerie obrázků a klipartů Microsoft Office.